

5. 10. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Volba člena dozorčí rady za dalšího člena, jehož volební období doposud neskončilo

V literatuře ani judikatuře nebyla doposud vyřešena aplikace § 194 odst. 2 věta pátá ve spojení s § 200 odst. 3 obchodního zákoníku na členy dozorčí rady volené zaměstnanci. Podle uvedených ustanovení platí pro členy dozorčí rady obdobně pravidlo, podle kterého funkce člena představenstva zaniká volbou nového člena představenstva.

Problémy nepůsobí toto ustanovení u členů dozorčí rady volených valnou hromadou. Valná hromada totiž má nepochybně právo nahradit členy, které sama zvolila, členy novými.

Mnohem spornější je však situace u členů dozorčí rady volených zaměstnanci. Ti totiž byli zvoleni zaměstnanci společnosti a o zániku jejich funkce mohou rozhodnout opět pouze zaměstnanci společnosti. V usnesení 29 Odo 839/2006 ze dne 12. 10. 2006 dospěl Nejvyšší soud k závěru, že funkční období člena dozorčí rady voleného zaměstnanci není možné zkrátit usnesením valné hromady, kterým dochází změně stanov spočívající ve zkrácení funkčního období členů dozorčí rady. Soud argumentuje především zájmem na tom, aby akcionáři nemohli docílit zániku funkce jim nepohodlného člena dozorčí rady voleného zaměstnanci.[1]

Situace obdobná zkrácení funkčního období prostřednictvím změny stanov nastává dle mého názoru také v případě, kdy představenstvo zorganizuje volby[2] na místo člena dozorčí rady voleného zaměstnanci, které je obsazené osobou, jejíž funkční období doposud neuplynulo, ani v nejbližší době uplynout nemá. Představenstvo by mohlo vyhlášením voleb, ve kterých by došlo ke zvolení nového člena dozorčí rady, docílit zániku funkce nepohodlné osoby. Domnívám se přitom, že pokud není oprávněna zkrátit funkční období člena dozorčí rady voleného zaměstnanci valná hromada, nemá tím spíše toto právo ani představenstvo.

Závěr o nemožnosti zkrácení funkčního období zorganizováním voleb do dozorčí rady je spojen s důsledky, které nemusí být na první pohled zcela patrné. Společnost především nemůže dosáhnout sjednocení běhu funkčních období více členů dozorčí rady volených zaměstnanci. Z toho plyne nutnost konat volby s častější periodicitou, než je délka funkčního období dozorčí rady, což s sebou samozřejmě nese náklady.[3]

Řešením předestřené problémy by mohlo být zorganizování hlasování o odvolání člena dozorčí rady současně s volbami. Toto řešení však dle mého názoru naráží na problém nesrozumitelnosti takového postupu pro zaměstnance. Ti by totiž v případě, že by chtěli, aby se prodloužil mandát stávajícího člena dozorčí rady, museli hlasovat pro jeho odvolání a zároveň pro jeho zvolení. Tento zdánlivý rozpor v jejich žádoucím jednání je hlavním nedostatkem uvedeného řešení, který značně omezuje jeho použitelnost.

Dalším nabízejícím se řešením je provedení jediných voleb pro volbu více členů dozorčí rady s tím, že účinnost volby každého ze zvolených členů nastává v jiný okamžik. Toto řešení je však vhodné pouze pro ty případy, kdy se konce funkčních období členů dozorčí rady liší maximálně o několik měsíců. Provést volbu člena dozorčí rady, která by se stala účinnou například až za dva roky, totiž dle mého

názoru nelze. Účinnost volby by totiž nastávala za zcela jiných podmínek, než za kterých k volbě došlo, na což by zaměstnanci nemohli reagovat.

K tomu, aby bylo možné ve volbách volit nového člena dozorčí rady na aktuálně obsazené místo, pak zřejmě nestačí ani to, že dosavadní člen dozorčí rady, jenž má být případně zvoleným kandidátem nahrazen, s takovýmto postupem souhlasí. Jsem přesvědčen, že by se ze strany dosavadního člena jednalo o obcházení pravidel o odstoupení člena dozorčí rady z funkce. K zániku funkce by totiž došlo z vůle člena dozorčí rady, ovšem bez toho, aby dozorčí rada tento zánik projednala.

Závěrem si dovoluji upozornit, že zákon o obchodních korporacích, který má nabýt účinnosti 1. ledna 2014, již volbu členů dozorčí rady zaměstnanci neupravuje.

JUDr. Ing. Jan Broulík

[1] Kladu si otázku, zda je tato interpretace správná, vzhledem k tomu, že zaměstnanci mohou danou osobu opětovně zvolit. Shodně ČECH, Petr. K (ne)přípustnosti zkrácení funkčního období člena dozorčí rady. Právní rádce. 2007, č. 2, s. 67-70. Dále však vycházím z uvedeného závěru Nejvyššího soudu.

[2] § 200 odst. 5 obchodního zákoníku.

[3] Argumentem ve prospěch různých se funkčních období je naopak zachování kontinuity fungování orgánu.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)